

Az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer megvalósításának koncepcionális kérdései

Dr. Niklasz László, Geometria Kft., üzletigazgató

Bevezetés

Gyakorlatilag EU tagjelöltté válásunk óta foglalkoztatja a szakembereket az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer (IIER) megvalósítása, az erre vonatkozó első hivatalos elképzelés – a Mezőgazdasági Nyilvántartási és Támogatási Rendszer (MENTÁR) tervezetének keretében – mégis csak 2000 őszén jelent meg. Ez a tervezet egy szélesebb stratégiát vázol – stratégiai anyaghoz mérten igen részletesen – anélkül, hogy előzőleg koncepcionális kérdéseket tisztázna. Nem véletlen, hogy az IIER földügyi szegmensének megvalósítása körüli kérdések azóta sem kerültek megválaszolásra.

Tanulmányunkban ezeket a kérdéseket vetjük fel, azonban csak az IIER földügyi szegmense oldaláról jelentkezőket boncolgatjuk részletesebben.

Koncepció kialakításának alapfeltételei és lényeges kérdései

Ahhoz, hogy egy olyan jelentőségű, kiterjedésű és komplexitású rendszer, mint az IIER kialakításra kerüljön, számos feltételt, adottságot, lehetőséget kell előzőleg felmérni. Erre a célra általában helyzetfelmérést végeznek, majd ezt elemezve kerül sor a koncepció kialakítására, amit elfogadása után megvalósíthatósági tanulmány készítése követ.

Az említett stratégiai tervezet megelőzően történtek kísérletek a helyzet felmérésére [1] (a MENTÁR-nak is van ilyen része) és ennek alapján javaslatok tételére, azonban első sorban informatikai vagy műszaki oldalról vizsgálták a kérdést. Maga a MENTÁR tanulmány is megemlíti, hogy a koncepció megváltozása megváltoztatja értelemszerűen az abban vázolt elképzelést is.

A tervezetet megelőzően, illetve azt követően koncepció megfogalmazására és elfogadására nem került sor, így a tervezet mondhatni légtüres térben mozgott. Ezt az állapotot kívánta felszámolni az a kormányhatározat /2018/2002. (I. 31.), amely az IIER-re vonatkozó megvalósíthatósági terv készítéséről, illetve a rendszer kialakítására vonatkozó részletes költségterv meghatározásáról intézkedett. A

megvalósíthatósági terv megfogalmazóinak továbbra is szembe kellett nézni azzal a ténnyel, hogy ezt a javaslatot is elfogadott koncepció – egyfajta szakmai konszenzus – hiányában kell összeállítaniuk.

Éppen ezért – a problémát oldandó – a továbbiakban a koncepció kialakításának néhány alapvető feltételét és annak állapotát vizsgáljuk meg először. Ezek a feltételek a következők:

1. Megvalósítás pénzügyi kerete (nagyságrend, forrás, ütemezés). Állapota: nincs döntés.

2. Megvalósítás, illetve működtetés intézményrendszere. A vonatkozó kormányhatározat csak az érintett minisztériumokat (FVM, MeH, PM) jelöli meg. Nem dönt arról, hogy melyik keretében működjön az IIER. Szükség esetén az IIER kialakításának kedvezményezettjeként az FVM-t jelöli meg.

3. Megvalósítás határidejének kijelölése. Állapota: nincs döntés.

4. A rendelkezésre álló informatikai, illetve telekommunikációs infrastruktúra szintje, üzemeltetési költségei. Erre vonatkozó felmérés és kalkuláció ismereteink szerint nem készült.

Úgy gondoljuk, nem szükséges külön taglalni, hogy az említett – véleményünk szerint politikai szintet igénylő – döntések (különösen pénz és idő vonatkozásában) ismeretének hiányában reális koncepcióról és megvalósításról nem lehet beszélni.

A következőkben azokat a kérdéseket foglaljuk össze, amelyeknek megválaszolása mind az IIER meghatározása, mind megvalósítása szempontjából nem kerülhetők meg, ugyanakkor a megvalósítás módját az előzőekben említett alapvető feltételek határozzák meg.

1. A mezőgazdasági parcella azonosító rendszer (MPAR) alapját képező térképek és egyéb termékek meghatározása és előállítás.

A kérdés megválaszolásában a 00/1593 számú tanácsi rendelet az irányadó. Ez azt mondja, hogy „...a mezőgazdasági parcellák azonosítására szolgáló azonosító rendszernek kataszteri térképeken vagy ingatlan-nyilvántartási dokumentumokon,

vagy egyéb térképi referenciákon kell alapulnia. Az alkalmazásnak számítógépesített földrajzi információs rendszer technikával kell készülnie, lehetőleg azonos színvonalú, legalább az 1: 10 000 méretarányú térképnek megfelelő, garantált pontosságú ortofotót – légi vagy műhold felvétélből előállítva – magába foglalva. Az ezzel kapcsolatos műszaki kérdéseket és lehetőségeket a [8] tanulmány boncolgatja, ezért erre itt nem térünk ki.

2. A parcella azonosítás rendszere és ezzel összefüggésben a parcella helyének meghatározása.

Ezzel kapcsolatosan szeretnénk rávilágítani arra, hogy az IIER kétféle parcellát kezel, ezek:

- Mezőgazdasági parcellák, amelyeket a gazdálkodó (kérelmező) határoz meg. Ennek határvonalai akár évente is változhatnak, mivel az aktuális használati viszonyokat tükrözik.

- Referencia (hivatkozási) parcellák, amelyeket a gazdálkodó arra használ, hogy azonosítsa, földrajzilag elhelyezze mezőgazdasági parcelláját/parcelláit, és amelyek a továbbiakban a kérelem adminisztratív kereszt-ellenőrzésének tárgyát képezik. Ezek határvonalai relatíve stabilnak tekinthetők (pl. földrészlet határok).

A [8] tanulmány azt mondja, hogy elvileg a MPAR digitális grafikus adatai valamennyi hivatkozási parcella típust tartalmazhatják, amelyek a tagállamok gyakorlata alapján a következők:

- Mezőgazdasági parcella – egy gazda egyféle növénykultúrát termeszt rajta.

- Gazdálkodói (termelői) tábla – egy gazda által művelt szomszédos parcellák, amelyekben különböző növénykultúrákat termesztnek.

- Fizikai tábla – több gazdálkodó által művelt parcellák, különböző növénykultúrákkal. A szomszédos parcellák stabil fizikai határokkal (pl. vízfolyás, út, kőfal) lehatárolható táblát képeznek.

- Földnyilvántartásban (kataszterben) szereplő földrészlet, ami az aktuális jogi állapotot tükrözi.

- A fentiek kombinációja.

Mivel 2005-től a GIS technika alkalmazása kötelezővé válik, a hivatkozott tanulmány kijelenti, hogy a referencia parcellákat vektorizálni kell a digitális feldolgozáskor. Egyúttal jelzi, hogy kiegészítő adatok vonatkozásában megfelelnek a raszter adatok is. Ennek – természetéből adódóan – egyik esete ortofotók felhasználása vagy kataszteri térképek ilyen formában való rögzítése, ha azokat táblák kialakításához használjuk csak fel.

3. Az adminisztratív ellenőrzésen belüli ún. kereszt-ellenőrzés és egyéb ellenőrzések végrehajtása.

A fenti kérdéskörben a következők megvalósítását kell szem előtt tartani:

- Minimális elvárásként fogalmazták meg [8], hogy minden olyan esetben digitális térkép álljon rendelkezésre, amelynél sajátos ellentmondást állapítottak meg az IIER adminisztratív – normál – kereszt-ellenőrzése során (ez az ellenőrzés a területalapú támogatási és az állattartási kérelmekhez kapcsolódó alfanumerikus adatokra vonatkozik).

- A parcella azonosítás felhasználása termelési alkalmasság ellenőrzésre (szántók nettó területe, csökkentve a tartós használatra nem alkalmas területekkel), majd ezt követően a nemzeti és/vagy regionális adminisztráció döntése a térképek minőségének és a régió sajátosságainak függvényében történhet.

4. Az adatkezelés telekommunikációs hálózaton keresztüli támogatása, illetve a hálózaton keresztül történő szolgáltatás mikéntje.

- Az első kérdéskörben az döntendő el, hogy intraneten és/vagy interneten keresztül lehessen elérni a MPAR adatokat. Ez a döntés már részben befolyásolja a következő kérdésre adandó választ, azaz ki élhet ezzel a lehetőséggel – gazda, falugazdász, falugazdász körzet, megyei FM hivatal, megyei és/vagy körzeti földhivatal, FÖMI? Az ügyfél részéről passzív vagy aktív kapcsolat valósuljon-e meg? (Aktív, ha visszajelezheti a mezőgazdasági parcella határvonalára vonatkozó változást.)

- A második kérdéskörben eldöntendő: a gazda által használt területekről az éves kérelem benyújtása előtt térképmásolat külön kívánságra, vagy mindenkinek kötelezően kerüljön kiadásra.

5. Helyszíni ellenőrzés támogatása.

- Digitális térképnek kell rendelkezésre állnia a helyszíni ellenőrzés részére, lehetővé téve az ellenőrzést végrehajtó ügynökségnek vagy helyi ellenőrnek, hogy "hagyományos" módszerrel elvégezhesse a szükséges ellenőrzést, amelyhez az aktualizált térképnek a parcellák elhelyezkedéséről, a deklarált földhasználatról kell információkat nyújtania. Ez utóbbihoz kiegészítő adalékként szolgálhat az adminisztratív kereszt-ellenőrzésből származó észrevétel.

- A helyszíni ellenőrzésben meghatározó szerepet játszanak a földügyi adatok, ezért fontos, hogy ezen adatok pontosak és naprakészek legyenek.

6. Földügyi igazgatás intézményrendszerének, illetve a privát szférának a szerepe a megvalósításban és működtetésben.

A rendszer földügyi szegmensének a kifejlesztésében és megvalósításában az EU gyakorlatában a magáncégek – hasonlóan más kormányzati projektekhez – pályázatok útján vehetnek részt. Itt az döntendő el, hogy miként szegmentálják a feladatot közöttük. A működtetésben a magáncégek szerepe a kérelmek évenkénti ellenőrzésének végrehajtásában jelenik meg, amit szintén pályázatok útján nyerhetnek el. Itt viszont az döntendő el, hogy ennek milyen formáját választják – pl. éves vagy középtávú szerződések –, illetve mekkora szeletet kapnak az ellenőrzésből.

A földügyi igazgatás intézményrendszerének szereplői közti munkamegosztás jelentős mértékben függ a koncepciótól, a rendelkezésre álló vagy kifejlesztendő informatikai infrastruktúrától.

7. Rendszer kialakítása, működtetése decentralizált vagy centralizált környezetben.

A földügyi informatikai rendszerek hazánkban decentralizáltak. Az IIER-t a tagállamokban általában centralizált rendszerben üzemeltetik, de pl. Németországban tartományonként létrehozott rendszerek találhatók. Ha decentralizálni kívánják a rendszert, akkor nyilván el kell dönteni, hogy erre milyen szinten – pl. régió, megye – kerüljön sor.

A működtetés – itt első sorban a kérelmező gazdák kiszolgálására gondolunk – vonatkozásában a decentralizált megoldás (ügyfél/kiszolgáló struktúra) az előnyösebb, mivel a szükséges információkat helybe viszi.

8. Együtműködési igény más, pl. agrárstatisztikai rendszerekkel.

Az EU ajánlások között az agrárstatisztikai rendszerrel kívánatos együtműködés megfogalmazásra is került. Ezt az együtműködést megkönnyítheti, hogy

– ezen a területen is egyre inkább előtérbe kerül a térinformatika alkalmazása,

– a KSH-nál máris létrejött egy mezőgazdasági parcella alapú szőlő és gyümölcsös ültetvény nyilvántartás [11], amely térinformatikai eszközöket is használ.

9. Jövőbeni fejlesztési igények, módosítások figyelembevétel.

A teljesség igénye nélkül néhány szempontra hívjuk itt fel a figyelmet, ezek:

– Az internet és a WEB technológia alkalmazása egyre jobban tért hódít.

– A KAP átalakulás előtt áll, ennek egyik várható következménye, hogy a területalapú támoga-

tásoknál nem játszik szerepet a természetett növénykultúra. Ez azt jelenti, hogy a távérzékeléssel történő ellenőrzés egyszerűsödik, nem lesz szükség a kultúrák beazonosítására.

– A különböző támogatásokat és ezek adminisztrációs és ellenőrzési rendszerét tervezik egyszerűsíteni, összevontan kezelni, amely nyitott rendszer kialakítását feltételezi.

EU előírások, ajánlások

Az IIER létrehozására vonatkozó jogi alapot az Európa Tanács a 92/1765., 92/3508., 92/3887. és a 00/1593. számú rendeletei képezik. Ezek részletesebb taglalása megtalálható a [2] tanulmányban, ezért erre nem térünk ki. A szabályozásnak a földügyi szegmensre vonatkozó lényege az, hogy ki kell alakítani egy mezőgazdasági parcella azonosító rendszert, továbbá 2005-től a rendszer működtetésében a GIS technika alkalmazása kötelező, azaz ezt a rendszert térinformatikai környezetbe kell elhelyezni.

A következőkben az IIER földügyi szegmensét érintő ajánlásokat foglaljuk össze röviden:

1. A mezőgazdasági parcellák nem csak alfanumerikus módon határozhatók meg, és foglalhatók adatbázisba, hanem geometriai leírásuk vagy grafikus ábrázolásuk is megadható az adatbázisban. Ennek három alapvető formájára – mezőgazdasági parcella, gazdálkodói (termelői) tábla, fizikai tábla – a [8] tanulmány tesz javaslatot. Megjegyezzük, hogy a GIS technika 2005-től történő kötelező alkalmazásával ez a lehetőség már nem ajánlásként fog funkcionálni.

2. A támogatási kérelem kitöltésének gyorsítása, illetve pontosítása céljából térképkivonat eljuttatása a gazdákhöz.

3. Ortofoto alkalmazásának bevezetése és integrálása a rendszerbe mind adminisztrációs, mind ellenőrzési szinten.

4. A rendszer továbbfejlesztése és felhasználása vonatkozásában javasolják többek között:

– A támogatási kérelmek kitöltéséhez a rendszer szolgáltatásait minél közelebb vinni az ügyfélhez.

– A kérelemmel kapcsolatos térképigény kielégítése, a kérelem kitöltésének meggyorsítása és megkönnyítése vonatkozásában az elektronikus szolgáltatások kibővítését.

– Az agrár adatok gyűjtését támogató mobil eszközök vagy az ellenőrzésben felhasznált GPS-szel ellátott eszközök közvetlen kapcsolási lehetősége az IIER alrendszereihez, pl. a MPAR-hoz.

– Az IIER bővíthetőségének biztosítása jövőbe-

ni támogatási sémák – pl. agrár környezet gazdálkodáshoz, természetvédelmi célokhoz – kezelésére, termék eredet vagy élelmiszer minőség igazolásához, amelyek az ellenőrzési módszerek bővítésével, az adatok aktualizálásának eltérő ütemezésével járnak együtt.

5. Együtműködés az agrárstatisztikai rendszerrel. Az igény hazánkban mindkét oldalról fennáll, így megvalósítása feltehetőleg könnyebb lesz.

6. Gyakran elhangzik, hogy az EU a csatlakozó országoknak a fizikai blokk alapú rendszer megvalósítását ajánlja. Természetesen a vonatkozó jogszabályok nem tartalmazzak ajánlásokat. A MPAR létrehozásával külön foglalkozó EU vitaanyag [8] – amelyet a csatlakozó országoknak is ajánlanak – szintén nem tartalmaz ilyen javaslatot. Nem vonjuk kétségbe, hogy elhangzott ilyen javaslat, azonban rá szeretnénk világítani ennek szakmai háttérére, hogy megfelelően tudjuk ezt kezelni. A javaslat indoka abban keresendő, hogy a MPAR létrehozásának ez a legracionálisabb megoldása abban az esetben, ha az adott ország nem rendelkezik megfelelő térképekkel, illetve földnyilvántartási hivatkozási rendszerrel. Ha sorra vesszük a jelölt országok listáját, és ebből a szempontból értékeljük azokat, akkor a [12] tanulmányban rögzített felmérés alapján megállapítható, hogy az említett eset áll fenn. Ebből azonban nem következik, hogy ezt minden jelölt országra automatikusan értelmezni kellene. Különösen nem Magyarországra, ahol a kataszternek több mint 150 éves hagyománya van, és a térképellátottság európai viszonylatban is jó.

EU minták és tapasztalatok

Tekintettel arra, hogy az IIER konkrét megvalósítására vonatkozóan nincsenek előírások, hanem csak azokat a feltételeket szabályozzák, amelyeket az adott alkalmazásnak ki kell elégítenie, a tagországi megoldásokra nyugodtan el lehet mondani, hogy egyediek, amelyek kialakításánál a nemzeti sajátosságokat, adottságokat vették figyelembe. Ezek a sajátosságok első sorban a parcella azonosításra rendelkezésre álló vagy előállított (előállítás alatt álló) térképi adatok, termékek, illetve az ezzel szoros összefüggésben lévő parcella azonosító rendszer (MPAR) vonatkozásában jelennek meg. A tagországonkénti sajátosságok összefoglalása a [2] tanulmányban megtalálható.

A Geometria Térinformatikai Rendszerház és GeoAdat Kft. nevű vállalata az elmúlt években aktív résztvevője volt a tagországok vonatkozásában az IIER számára történő térképi adat előállítás

[3], [4], illetve GIS technikával támogatott ellenőrzés [5] végrehajtásának és hazai – de az elvégzett feladatok nagyságrendje következtében nemzetközi vonatkozásban is kiemelkedő – szinten komoly tapasztalatokat szerzett az IIER létrehozásában és ellenőrzési funkcióinak kivitelezésében. Bízunk abban, hogy ez a hazánkban egyedüli tapasztalat nem vész el, sőt felhasználható az előttünk álló feladatok elvégzésében.

Javaslat a földügyi szegmens kialakításának koncepciójára

A javaslat abból indul ki, hogy e tanulmány megszületéséig nem hoztak alapvető döntéseket a megvalósítás vonatkozásában. A csatlakozás feltehető – 2004 közepe – időpontjáig igen rövid idő áll rendelkezésre, beleszámítva a megvalósítást célzó pályázat, illetve a kifizető intézmény auditálásának időigényét. Feltételeztük továbbá azt is, hogy ha a szakmai lobby által elképzelt pénzüsszegek valamilyen csoda folytán rendelkezésre állnának, idő hiányában ezek már nem lennének elkölthetők.

Az előzőekből következően olyan megoldást kell követni, ami költséghatékony és a rendelkezésre álló időben reálisan megvalósítható úgy, hogy alapvető szakmai érdekek ne sérüljenek (ne veszítsen további teret a földügyi szakma).

Mi az, ami rendelkezésre áll – az előzőek tükrében – hazánkban a MPAR létrehozásához?

– Egyedi azonosító rendszer a földrészletek vonatkozásában, amelyek így referenciaként felhasználhatók.

– Egységes hivatkozási rendszer (EOV) a térképek számára, ami azok homogén kezelését teszi lehetővé digitális átalakításuk után. Ezzel a parcellák földrajzi elhelyezkedése országos kiterjedésben, egyértelműen deklarálható.

– Digitális adatállomány – EOV-ba transzformált raszter formában – a teljes mezőgazdasági területet lefedő átnézeti térképekről. Ezzel lehetőség nyílik földrészletek geokódolására, azonosító pontjuk képernyőn történő digitalizálásával, továbbá a hiányzó táblahatárok digitalizálására.

– Digitális vektor állomány jelentős számú település vonatkozásában a külterületi földrészletekről, amely lehetőséget nyújt a referencia parcellák meghatározására, a táblahatárok poligonjainak előállítására, továbbá a tábla által érintett földrészletek geokódjainak kiválasztására.

– Mintaként szolgáló térinformatikai rendszer az ültetvények azonosítására (KSH szőlő és gyümölcsös kataszter), ami jó kiindulópont lehet a MPAR kialakításához.

– Relatívén aktuális, nagy felbontású, színes, digitalizált légifelvétel a teljes mezőgazdasági területről, illetve ortofotók ennek egy részéről.

– Számítógéppel vezetett ingatlan-, illetve földhasználat nyilvántartás.

– Több éves, közvetlen EU gyakorlat mind a MPAR térképi alapjainak létrehozásában (Geometria, GeoAdat), mind az éves ellenőrzések végrehajtásában (GeoAdat). Gyakorlat a hazai távérzékeléses támogatás ellenőrzés [13] végzésében (FÖMI).

Az előzőekben ismertetett műszaki adottságok, lehetőségek, továbbá a rendelkezésre álló idő és azon tény, hogy nincs megjelölt pénzforrás figyelembevételével a MPAR kialakítására a következő koncepciót javasoljuk; gazdálkodói tábla alapú rendszer (íltot system EU terminológia szerint) létrehozása, amely a hazai térképi adottságokra, a földhasználatban az ingatlan-nyilvántartás szerinti azonosításra, a földkataszter évszázadnál hosszabb hagyományaira épít. Javaslatunk szerint a rendszer létrehozása a következő lépéseket foglalná magába:

1. A KSH szőlő és gyümölcs katasztere számára – a földmérési alaptérképek 1: 10 000 méretarányú átnézeti térképeinek szkennelésével és EOV-ba transzformálásával – létrehozott raszterterképek átvétele. A térképek háttér információként szolgálnak a MPAR részére. A MPAR elsődleges adatállományának létrehozása után szerepük fokozatosan csökken.

2. A földprivatizációból, illetve az NKP projektekből származó digitális alaptérkép vektorállományok egységes formába – pl. EOV-ba transzformálás – konvertálása és ezek felhasználásával a gazdálkodói tábla határvonalának meghatározása. Ahol hiányzik vektoradat, ott ez a földmérési alaptérkép digitalizálásával, avagy idő hiányában a raszterterképen képernyő digitalizálással meghatározható. A gazdálkodói táblák elsődleges meghatározása a hiteles földhasználat nyilvántartás és a területalapú támogatási kérelmek alapján kell történnjen. Ez a későbbiekben a benyújtott támogatási kérelmek alapján folyamatosan finomítható.

3. A táblába eső földrészletek vagy részek azonosító pontjainak geokódolása a raszterterkép felhasználásával. Ahol vektortérképek rendelkezésre állnak, ott ezt nem kell végrehajtani. A geokódoknak a táblaazonosítóhoz kötése. Ezzel a táblának mint hivatkozási parcellának a teljes körű szerepe létrejön, mivel mind a föld-, mind a földhasználat nyilvántartással az azonosító révén közvetlen kapcsolat alakítható ki.

4. A táblán belüli mezőgazdasági parcella határok megadására a kérelmekben kerül sor, amikor is a gazdálkodó ortofotóra vagy légifelvételre vetített táblahatár rajzot kap a táblán belüli mezőgazdasági parcella határok megjelöléséhez. A későbbiekben csak akkor kap ilyen rajzot, ha kéri, ugyanis megváltoztak a használati határok a táblán belül.

5. A kérelmek ellenőrzése – földügyi szempontból – az EU által előírt, távérzékeléssel támogatott feldolgozással történik. Ezt igen részletesen ismerteti a [14] tanulmány, ennek taglalására hely hiányában nem térünk ki.

Összegzés

Miután hajlamosak vagyunk az ehhez hasonló léptékű feladatokat – lásd NKP, MTP – a túlzott szakmai igények és kívánságok búvköréből kiindulva kezelni, néhány dologra befejezőként felhívni a figyelmet.

Ismételten szeretnénk hangsúlyozni, hogy az IIER földügyi szegmensének – lényegében MPAR-nak – létrehozása, illetve a területalapú kérelmek ellenőrzése vonatkozásában nincs egységes EU gyakorlat. Egyetlen követelménynek kell megfelelni, ez pedig a korábban hivatkozott rendeletekben lefektetett irányelvek teljesülése.

A MPAR kialakításánál nem árt figyelembe venni azt a tényt, hogy a kérelmeket nem mezőgazdasági parcellánként, hanem gazdálkodónként/gazdaságonként kell benyújtani, továbbá a kérelmekre – ezen belül a parcellákra – vonatkozó mintavételes vagy tételes ellenőrzésre rendelkezésre álló idő évente 30-40 munkanap.

A tagországok a tárgyévben mezőgazdasági támogatásra rendelkezésre álló összegből – az EU az éves költségvetésében határozza ezt meg – kötelesek az ellenőrzést (lényegében az összeg elköltését) ellenőrizni. Az előzőekből következik, ha az éves ellenőrzés (a kialakított rendszer működtetése) drága, akkor kevesebb jut támogatásra. A gazdák ezt nem szeretik. Ha az éves ellenőrzés olcsó, akkor a támogatásra kiosztható összeg megnövekszik. A gazdák ezt szeretik. Ha azonban az éves ellenőrzés rossz, az EU a következő évben az érintett gazdáknak (szélsőséges esetben az adott országnak) nem folyósítja a támogatást. Ezt a gazdák nagyon nem szeretik, és egyáltalán nem tolerálják. Ezek között a malomkövek között őrlődnek a politikai döntéshozók, és ez az oka annak, hogy minden olyan elképzelés életveszélyes, ami feleslegesen drágítja az eljárást, de nem segíti annak hatékony elvégzését. Csak gondolatébresztőnek kiemelve ezek közül néhányat, a teljesség ígé-

nye nélkül: túlzott igény az alkalmazott térkép pontosságával szemben; aránytalanság az ellenőrzés céljára alkalmazott légi-, illetve űrfelvételek felhasználása között; szükségtelen pontossági igények megfogalmazása e termékek esetében is; rendszer működtetés munkaerő szükségletének túltervezése (lényegében évente egy igen rövid időciklusra koncentrálódik az ellenőrzési feladatok zöme); feladat végrehajtásban monopóliumhelyzet, a verseny kizárásával; jogi feltételek biztosításának elhanyagolása.

IRODALOM

[1.] *Kidd R.–Csonka B.–Remetey-Fülöpp G.*: A Parcella Azonosító Rendszer szerepe az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszerben. Térinformatika 2001/5.

[2.] *Niklasz L.*: Az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer bevezetésének kérdései. Térinformatika 2001/5.

[3.] *Medvig A.*: Digitális térképek alkalmazása a holland agrártámogatási rendszerben. Térinformatika 2001/5.

[4.] *Hargitai P.*: Digitális adatbázis-építés Németország részére. Térinformatika 2002/2.

[5.] Ellenőrzés, űr- és légifelvételek alapján. Magyar Mezőgazdaság, 2001. augusztus 29., 35. szám

[6.] *Ponicsán G.–Tóth S.*: A földalapú támogatások Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszerének térképi alapja. Geod. és Kart. 2001/8.

[7.] *Berényi A.*: Szakértői és földhivatali szemmel az IIER térképi alapjáról. Geod. és Kart. 2001/8.

[8.] *Léo, O.–Lemoine, G.*: Land Parcel Identification Systems in the frame of Regulation (EC) 1593/2000. Discussion Paper, v.1.4. EC DG JRC, Ispra, 2001

[9.] *Niklasz L.–Remetey-Fülöpp G.*: Felkészülés a KAP intézményrendszer működtetésének földügyi és térképészeti feladataira. Térinformatika 1999/8.

[10.] *Niklasz L.*: Földügyek és EU csatlakozás. Térinformatika 2001/4.

[11.] *Niklasz L.–Pintér L.–Podolcsák Á.*: Agrárstatisztika térinformatikai háttérének kialakítása a KSH-ban. Országos Térinformatikai Konferencia, Szolnok, 2001. CD – kiadvány

[12.] Study on Key Aspects of Land Registration and Cadastral Legislation. UNECE WPLA (The Working Party on Land Administration) Progress Report, 2000

[13.] *Csornai G.*: Az Országos Szántóföldi Növénymonitoring és Termésbecslés Program bemutatása. Térinformatika 2002/3.

[14.] Technical Recommendations for the 2000 Campaign of Control with Remote Sensing of Arable and Forage Land Area-Based Subsidies. EC DG JRC, Ispra, 26/04/2000.

Conceptual Questions of Integrated Administration and Control System's Implementation

L. Niklasz
Summary

(i) It should be analysed and considered thoroughly the basic conditions and financial, technical, institutional etc. questions to develop a conception for IACS in Hungary. (ii) Based on Council Regulation No 1765/92, 3508/92, 3887/92 and 1593/00 should be set up the integrated system, and it is advised to take the EU DG JRC's technical recommendations regarding the control with remote sensing and the implementation of the LPIS (Land Parcel Identification System) into consideration. (iii) There is no standard for LPIS or IACS but it is advised to use the experiences of Member States establishing them. Geometria Ltd. and its company GeoAdat Ltd. have comprehensive international (Danish, Dutch, German) experiences to develop a computerized database for LPIS and to control the agricultural parcels by remote sensing. (iv) Based on national conditions, possibilities and the historical tradition of cadastre – unified land registry and cadastre, unique identifier for cadastral parcels, unified projection and mapping system etc. – advised to develop a farmer's îlot system for LPIS implementing by GIS technique. The îlot system should be based on regrouping of cadastral parcels digitizing a point inside each cadastral parcel (geocode), and link it with the identification number of the parcel and the îlot. The declared îlot should be digitized, e.g. outlining the external boundaries of the grouped cadastral parcels.